

STORTINGET

Representantforslag 148 S

(2021–2022)

fra stortingsrepresentantene Ola Elvestuen, Guri Melby og Alfred Jens Bjørlo

Dokument 8:148 S (2021–2022)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ola Elvestuen, Guri Melby og Alfred Jens Bjørlo om tiltak for energisparing og mer energi inn i kraftmarkedet

Til Stortinget

Bakgrunn

Den russiske invasjonen av Ukraina og påfølgende sanksjoner har ført til ytterligere uro i energimarkedene og stigende energipriser. Prisstigningen kommer på toppen av allerede høye priser gjennom vinteren, og forslagsstillerne peker på at vinterens strømkrise er en ekstraordinær situasjon. Når strømprisene er ute av kontroll, slik de har vært i vinter, gir det på kort sikt en uholdbar økonomisk situasjon for mange husholdninger og næringsdrivende. Derfor er det viktig at man nå gjennomfører flere langsiktige løsninger på strømkrisen, som både gir husholdningene muligheten til å redusere egne strømkostnader og kutte strømforbruket, øker produksjonen av fornybar kraft som en trenger for å elektrifisere samfunnet, og bidrar til en rask energiomstilling i Europa.

Selv om dagens situasjon i stor grad skyldes svært høye gasspriser i Europa, økende CO₂-priser og lite vann i magasinene, kan man også i fremtiden komme i situasjoner der strømprisen er over normalen i kortere eller lengre perioder. Da må man sørge for at det er på plass mekanismer og virkemidler i energipolitikken som hindrer at strømprisene for husholdninger og næringsliv kommer ut av kontroll, slik en har opplevd denne vinte-

ren. Samtidig understreker forslagsstillerne at strømkrisen ikke må resultere i tiltak som svekker omstillingen av samfunnet i retning nullutslipp og gir en lengre vei til å nå klimamålene. Forslag som makspris på strøm, skrinlegging av alle nye utenlandskabler eller to-prissystem er dårlige forslag for å bøte på dette, siden de er direkte ødeleggende for et system som i det store og hele har tjent Norge godt, og vil bremse nødvendig videre arbeid med å kutte klimautslipp i nødvendig omfang.

Forslagsstillerne mener det er behov for støtteordninger som på kort sikt reduserer strømregningen for folk med lave inntekter, men som ikke svekker insentiver for å bygge mer fornybar energi, gjennomføre energieffektiviseringstiltak og gjøre Norge i stand til å nå landets klimamål. Forslagsstillerne mener dagens støtteordninger i stor grad ivaretar det behovet, men de må ha en mer sosial innretning for å treffe bedre de husholdningene som har dårligst økonomi, og de må også treffe deler av samfunnet som i dag faller utenfor, slik som små og mellomstore bedrifter i bransjer som krever høyt strømforbruk.

Til tross for bred enighet på Stortinget om viktigheten av energiøkonomiseringstiltak går omstillingen for sakte. I en situasjon med minkende kraftoverskudd, behov for kraft til nyetableringer i industrien og mer krafthandel med Europa er tiden inne for en kraftig satsing på energisparing og småskala energiproduksjon blant både privatkunder og bedrifter. Høye strømpriser bidrar til at energisparing blir mer lønnsomt, men det er likevel behov for brede støtteordninger som muliggjør investeringer i energisparing og -produksjon.

Forslagsstillerne peker på at det offentlige tjener ekstraordinært mye penger på høye kraftpriser. Derfor foreslår forslagsstillerne å bruke deler av de ekstraordinære inntektene til en strømpakke som bidrar til å gjøre

samfunnet mer robust mot endringer i strømprisen i fremtiden.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen tilføre Statnett midler som sikrer en lavere økning av nettleien i fremtiden enn det som er planlagt.
2. Stortinget ber regjeringen inngå en treårig tilleggsavtale med Enova, der det blir gitt særskilte bevilgninger som sikrer gode støtteordninger for energisparing og lokal produksjon av elektrisitet både for privatkunder og bedrifter.
3. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til endringer i plan- og bygningsloven som muliggjør krav om kraftproduksjon fra solenergi eller grønne tak på nærings- og offentlige bygg.
4. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å bevilge penger til fylkene og kommunene slik at de settes i stand til å midlertidig ansette eller engasjere energirådgivere for privatpersoner og bedrifter, som kan hjelpe folk med å planlegge og få gjennomført lønnsomme investeringer for å redusere energiforbruket.
5. Stortinget ber regjeringen innføre obligatorisk energikartlegging av offentlige bygg for å sørge for at lønnsomme energieffektiviseringsprosjekter gjennomføres i alle statlige, fylkeskommunale og kommunale bygg der det er mulig, i løpet av de neste tre årene.
6. Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan man gjennom plan- og bygningsloven og på andre måter kan gi sterkere insentiver til utbygging av vannbåren energi fra sjøen for å dekke behovet for oppvarming og kjøling av bygg i flere norske byer og tettsteder.

10. mars 2022

Ola Elvestuen

Guri Melby

Alfred Jens Bjørlo